

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndz/2/2012
Identifikačné číslo spisu:	8012200008
Dátum vydania rozhodnutia:	16.07.2012
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:8012200008.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: JUDr. O., PhD., trvale bytom Q., proti žalovanému: Krajský súd v Prešove so sídlom Hlavná č. 22, 080 01 Prešov, o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3S/2/2012, o zaujatosti sudcov Krajského súdu v Prešove, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. Ľuboslava Mruškovičová, JUDr. Katarína Morozová Nemcová, JUDr. Eva Sláviková, JUDr. Monika Tobiašová, JUDr. Viera Zolňáková, Mgr. Magdaléna Želinská sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3S/2/2012.

Odôvodnenie

I.

Prvé konanie o zaujatosti

1. Žalobkyňa podala dňa 03.01.2012 na Krajský súd v Prešove žalobu z 30.12.2011 na preskúmanie rozhodnutia tohto krajského súdu sp. zn. 1SprO/824/2011 z 02.12.2011, ktorým uvedený súdny (správny) orgán oprávnený podľa § 114 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Poprad 1SprO/428/2011 z 20. apríla 2011 o zastavení konania vo veci žiadosti žalobkyne o zaplatenie sumy 885,61 € (26 680,- Sk) z titulu náhrady škody.

2. Podaním z 09.01.2012 predložil Krajský súd v Prešove súdny spis spolu s vyjadrením krajských sudcov Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako nadriadenému súdu vo veci posúdenia zaujatosti sudcov Krajského súdu v Prešove k prebiehajúcemu sporovému konaniu, kde na jednej strane vystupuje v pozícii žalobkyne sudkyňa Krajského súdu v Prešove, ktorá za žalobcu označila súd, na ktorom vykonáva svoju sudcovskú funkciu.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 01. februára 2012 sp. zn. 10Ndz/1/2012 v

spojení s opravným uznesením z 29. februára 2012 vylúčil z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3S/2/2012 iba JUDr. Annu Ilčinovú (z titulu úradnej osoby, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala), JUDr. Antona Lukáča (z titulu možného zastupovania úradnej osoby, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala) a JUDr. O., PhD. (nakoľko ide o žalobkyňu).

4. Je nepochybné, že v prvom konaní o zaujatosti sudcovia krajského súdu v zásade všetci (č. l. 19 až 26 - okrem predsedníčky súdu JUDr. Anny Ilčinovej, ktorá poukázala aj na to, že ako štatutár vydala žalobou napadnuté rozhodnutie) zhodne namietali, že sa vo veci cítia byť zaujatí z toho dôvodu, že žalobkyňa je ich kolegyňa na krajskom súde, ku ktorej má väčšina aj priateľský vzťah a na druhej strane žalovaný je ich zamestnávateľ.

II.

Právny základ následnej námietky zaujatosti

5. Následne žalobkyňa podaním z 13.06.2012 uplatnila námietku zaujatosti podľa ust. § 15a O.s.p. voči sudcom na správnom úseku Krajského súdu v Prešove z dôvodu ich pomeru k veci, ako aj k účastníkom konania.

6. S odkazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky žalobkyňa zdôraznila vzájomný priateľský vzťah k JUDr. Ľuboslave Mruškovičovej (predsedníčka konajúceho senátu a zákonná sudkyňa), JUDr. Kataríne Morozovej - Nemcovej (členka konajúceho senátu a zákonná sudkyňa), Mgr. Magdaléne Želinskej (predsedníčka správneho kolégia na krajskom súde), JUDr. Eve Slávikovej, JUDr. Viere Zofákovej a JUDr. Monike Tobiašovej (členka konajúceho senátu a zákonná sudkyňa).

7. V súvislosti s uvedeným žalobkyňa tiež poukázala na to, že Správne kolégium Krajského súdu v Prešove malo vypracovať nielen stanovisko ale aj rozhodnutie, ktoré je predmetom tohto konania a táto skutočnosť podľa žalobkyne vzbudzuje dôvodné pochybnosti o nestrannosti namietaných sudkýň Krajského súdu v Prešove nielen pre pomer k účastníkovi ale aj pre pomer k veci.

8. Z pripojeného vyjadrenia hore uvedených sudkýň vyplývajú rovnaké dôvody vylúčenia, ako sudkyne uviedli už v predchádzajúcom konaní o zaujatosti, tzn. žalobkyňa je ich kolegyňa na krajskom súde, ku ktorej má väčšina aj priateľský vzťah (bod č. 4) s tým, že sa väčšinou stotožnili s námietkou žalobkyne.

9. Avšak JUDr. Ľuboslava Mruškovičová navyše uviedla [Najvyšší súd doslovne cituje z č. l. 43] „Pochybnosti o mojej nezaujatosti vyvoláva aj skutočnosť, že podklady k rozhodnutiu žalovaného aj vyjadrenie k žalobe vypracovala predsedníčka správneho kolégia tunajšieho súdu, ktorého som členka, rovnako ako aj ďalšie členky senátu, tzn. preskúmať by sme mali „vlastné“ rozhodnutie“.

10. Na základe uvedeného predsedníčka konajúceho senátu (JUDr. Ľuboslava Mruškovičová) predložila dňa 09.07.2012 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej žalobkyňou.

Podľa § 16 ods. 1 prvá až tretia veta O.s.p. súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní.

III.

Konanie na nadriadenom súde

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej na účely tohto rozhodnutia len „Najvyšší súd“) ako vecne príslušný súd pre rozhodnutie o námietkach zaujatosti (§ 16 ods. 1 O.s.p.) po oboznámení sa s predloženým spisom a po dôkladnom zvážení obsahu námietky zaujatosti vznesenej žalobkyňou ako aj

vyjadrení jednotlivých sudkýň Krajského súdu v Prešove vo veci v zmysle ustanovení § 16 a nasl. O.s.p. konal a jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že námietka je dôvodná, a preto jej vyhovel.

V súvislosti s uvedeným rozhodnutím musí Najvyšší súd zdôrazniť, že v žiadnom prípade nemohol týmto rozhodnutím zmeniť alebo zrušiť účinky predchádzajúceho a právoplatného uznesenia Najvyššieho súdu zo dňa 01. februára 2012, ktorým boli sudcovia JUDr. Anna Ilčinová, JUDr. Anton Lukáč a JUDr. O., PhD. vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3S/2/2012. Tieto účinky sú zachované; avšak v jeho časti, kde sa uvádza menoslov sudcov z konania nevylúčených musel modifikovať predchádzajúce uznesenie Najvyššieho súdu zo dňa 01. februára 2012 v tom duchu, že medzi vylúčených sudcov pridal aj sudkyne uvedené vo výroku tohto uznesenia, a preto zvyšní sudcovia nie sú z konania vylúčení.

A) Totožnosť dôvodov

12. Z priloženého súdneho spisu vyplýva najmä to, že iný senát Najvyššieho súdu sa prostredníctvom svojho predchádzajúceho uznesenia z 01. februára 2012 sp. zn. 10Ndz 1/2012 (č. l. 28) už raz vyjadroval k otázke zaujatosti všetkých (tzn. aj teraz namietaných sudkýň) sudcov krajského súdu. V citovanom uznesení sa Najvyšší súd Slovenskej republiky podrobne zaoberal vyjadreniami jednotlivých sudcov krajského súdu a dospel k záveru, že vylučuje iba sudcov JUDr. Annu Ilčinovú, JUDr. Antona Lukáča a JUDr. O., PhD. (dôvody v bode č. 3).

13. Súčasne v odôvodnení vyslovil nasledujúce právne názory použiteľné aj pre toto konanie:

„Najvyšší súd vo všeobecnosti nepovažuje za prijateľné paušálne vylučovanie všetkých toho ktorého súdu len preto, že žalovaným je samotný súd v dôsledku rozhodnutia vydaného orgánom správy súdu (predsedom alebo podpredsedom súdu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že jednou zo záruk nestrannosti sudcu je jeho profesionalita. Jej súčasťou je vedomosť sudcu, že princíp nezávislého, nestranného a spravodlivého rozhodovania je zásadným princípom fungovania súdnej moci, a že je jeho zákonnou, resp. ústavnou ako aj morálnou povinnosťou tento princíp dodržiavať. Nie bez významu v danej veci je aj skutočnosť, že ide o spor medzi sudkyňou ako žalobkyňou a krajským súdom, na ktorý je pridelená na výkon svojej funkcie, ako žalovaným, teda netýka sa osoby mimo justície, ktorá by mohla mať obavu zo zaujatosti sudcu. Navyše, ak by sme pripustili záver, že existuje zákonný dôvod na vylúčenie všetkých sudcov Krajského súdu v Prešove, tak v prípade sporu medzi sudcom najvyššieho súdu a najvyšším súdom alebo jeho predsedom by nemal kto vo veci konať a rozhodnúť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je presvedčený, že sudcovia Krajského súdu v Prešove - vedomí si svojich ústavných povinností - sú schopní vo veci rozhodnúť nezaujate i nestranne. Preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. “

14. Je nepochybné, že namietané sudkyne vo svojom vyjadrení (bod č. 8) zopakovali tie isté skutočnosti, ktoré už boli predmetom posudzovania Najvyšším súdom. Preto v zmysle § 15 O.s.p. dôvod na predloženie námietky zaujatosti podľa týchto skutočností nebol daný.

Podľa § 15 ods. 1 veta posledná O.s.p. na opakované oznámenia tých istých skutočností súd neprihliadne, ak už o nich nadriadený súd rozhodol; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

B) Nová skutočnosť

15. Nakoľko išlo o tú istú vec a tých istých účastníkov, vzhľadom na vysokú úroveň profesionality sudcov predpokladanú účastníkmi súdneho konania, a u krajských sudcov najmä, bolo očakávané v zmysle § 15 ods. 1 a § 14 O.s.p., že sudcovia krajského súdu už pri posudzovaní prvej námietky si splnia svoju základnú sudcovskú povinnosť (§ 30 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z.z.), tzn. oznámia všetky skutočnosti, ktoré by mohli vplývať na jeho nezaujatosť výkonu funkcie, a naopak nebudú dodatočne uvádzať zásadné skutočnosti, ktoré v čase napadnutia veci na krajský súd sudcovia konajúceho senátu vedieť mali alebo mohli.

Podľa § 15 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu.

Podľa § 30 ods. 1 veta prvá zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

16. Že tak nekonali, nasvedčuje nová, veľmi závažná, a tým aj prekvapujúca skutočnosť, ktorú uviedla žalobkyňa v svojej námietke (bod č. 7) a jej pravosť potvrdila sudkyňa JUDr. Ľuboslava Mruškovičová vo svojom vyjadrení bod č. (9). Iba na tomto skutkovom základe musel Najvyšší súd opätovne rozhodnúť o tvrdení zaujatosti namietaných sudkyň.

C) Lehota na vznesenie námietky

17. Občiansky súdny poriadok uplatnenie práva účastníkom na námietku zaujatosti podmieňuje dodržaním zákonnej lehoty a preto musel nadriadený súd aj skúmať, či márnym uplynutím zákonnej lehoty nenastala procesná prekážka (§ 15a v spoj. s § O.s.p.) zaoberať sa s námietkou. V súvislosti s prieskumom lehoty musí Najvyšší súd konštatovať, že účastníčka nedodržala povinnosť zakotvenú v § 15a ods. 3 uviesť časový údaj, kedy sa o tomto konkrétnom dôvode dozvedela.

Podľa § 15a ods. 2 O.s.p. účastník môže uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

Podľa § 15a ods. 3 O.s.p. v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Podľa § 16 ods. 2 predvetie O.s.p. ustanovenie odseku 1 neplatí, ak účastník uplatnil v námietke zaujatosti rovnaké skutočnosti, o ktorých už rozhodol nadriadený súd alebo iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ak je námietka zaujatosti podaná po uplynutí lehoty podľa § 15a ods. 2 alebo ak na námietku súd neprihliada podľa § 15a ods. 3 až 5;

18. Nakoľko žalobkyňa, ako sama uviedla, má dobré vzťahy s členkami Správneho kolégia krajského súdu, je ťažko pre Najvyšší súd predpokladateľné, že by sa o skutočnosti, že namietané sudkyne ako členky správneho kolégia Krajského súdu v Prešove vypracovali nielen stanovisko ale aj rozhodnutie, ktoré je predmetom tohto konania, dozvedela až v nedávnej dobe. Preto z titulu uplynutia lehoty nemal v zmysle § 16 ods. 2 O.s.p. krajský súd zákonný dôvod na predloženie námietky zaujatosti.

19. Nakoľko však sudkyňa JUDr. Ľuboslava Mruškovičová uvedenú skutočnosť vo svojom vyjadrení dodatočne konštatovala, je uplynutie lehoty v tomto prípade zhojené.

IV.

Právne názory Najvyššieho súdu

20. V posudzovanej veci sa od Najvyššieho súdu vyžaduje posúdenie rozhodovacej nestrannosti (tzn. nezaujatosti) sudkyň Krajského súdu v Prešove za situácie, kedy by mali v správnom súdnictve preskúmať rozhodnutie vydané štátnou správou súdov, tzn. súčasnou predsedníčkou krajského súdu, na ktorom pôsobia, na základe žaloby podanej ich kolegyňou, sudkyňou krajského súdu. Podľa mienky Najvyššieho súdu obsah tvrdení skutočností je sám o sebe tak závažný, že ju mali sami dotknutí sudcovia bezodkladne oznámiť, len čo im bola vec pridelená na rozhodnutie.

Podľa článku 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné sudy.

Podľa § 14 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

21. Práve ústavnú kautelu nestrannosti súdu po inštitucionálnej stránke zabezpečuje zákonodarca

systémom brzd a protiváh a po stránke personálnej vykonáva prostredníctvom konštrukcie zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 ústavy), ktorú dotvára najmä prostredníctvom § 14 O.s.p. Účelom tohto ustanovenia je zachovávať personálnu nezávislosť sudcu, poprípade rozptýliť (viď nižšie uvedená teória zdania) možné pochybnosti a domnienky o opaku tohto stavu, formou nestranného prejednávania a rozhodovania ako aj nezaujatého prístupu súdu k účastníkom v konaní o pridelení veci, ktorá je v právnom poriadku a v európskom kontexte od sudcu kontinuálne vyžadovaná na rôznych úrovniach. Samotné ustanovenie § 14 O.s.p. je potom právnym nástrojom na realizáciu subjektívneho testu nestrannosti sudcu, ktorý v zmysle dlhodobu udržateľných záverov obsiahnutých v judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva vyjadruje vnútorný psychický postoj sudcu k prejednávanej veci vrátane účastníkov konania a o ktorom je schopný relatívne presne informovať iba sudca samotný.

22. Navyše pomer k veci, k účastníkom resp. k ich zástupcom ako zákonom predpokladané okolnosti spochybňujúca nezaujatosť sudcu prezumuje situáciu, keď sudca je vnútorným vzťahom spojený s výsledkom konania. O pomere k účastníkovi alebo k jeho zástupcovi ako okolnosti vzbudzujúcej pochybnosti o nezaujatosti sudcu možno napríklad uvažovať, ak vychádza z príbuzenských vzťahoch, či iných kladných alebo záporných postojoch sudcu k účastníkom alebo k ich zástupcom.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Podľa § 30 ods. 1 veta prvá zák. č. 385/2000 Z.z. v občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

Podľa § 30 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z. v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä

- a) presadzovať a obhajovať nezávislosť súdnictva a jeho dobrú povesť,
- b) odmietnuť akýkoľvek zásah, nátlak, vplyv alebo žiadosť, ktorých cieľom by mohlo byť ohrozenie nezávislosti súdnictva,
- c) nenechať sa pri výkone svojej funkcie ovplyvniť záujmami politických strán, politických hnutí, verejnou mienkou alebo oznamovacími prostriedkami,
- d) vystupovať nezaujato a k stranám alebo k účastníkom konania pristupovať bez ekonomických, sociálnych, rasových, etnických, sexuálnych alebo náboženských predsudkov,
- e) dbať svojim správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná,
- f) dodržiavať zásady sudcovskej etiky.

23. Hore uvedené zákonom predpokladané dôvody podmieňujúce zaujatosť alebo nezaujatosť sudcu na prejednanie a rozhodnutie pridelení veci musia vyplývať z objektívnych skutočností existujúcich v čase prejednávania veci. Uvedené objektívne skutočnosti musia potom nepochybne preukázať, že sudca musí byť nielen nestranný, ale sa musí ako nestranný javiť navonok.

24. V súvislosti s uvedeným sa javí ako vhodné prezentovať aj názor Ústavného súdu Českej republiky: „nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 OSP predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelení veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Z vyššie uvedeného vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá rozoznáva subjektívne hľadisko nestrannosti sudcu, zahrňujúce osobné presvedčenie a správanie sudcu vo veci a hľadisko objektívne, založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností o zaujatosti sudcu (napr. Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, 1994, Gautrin a ďalší proti Francúzsku, 1998). Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať“ (II ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení ÚS ČR, sv. 23, nález č. 98, str. 11).

25. Ak v námietke zaujatosti účastník ako dôvod opíše skutočnosti, že sa namietaní sudcovia ako členovia kolégia krajského súdu mali podieľať na vypracovaní nielen stanoviska ale aj rozhodnutia vedenia súdu, ktoré je predmetom tohto konania, potom je pravdivé tvrdenie žalobkyne, že táto veľmi závažná skutočnosť vzbudzuje dôvodné pochybnosti o nestrannosti namietaných sudkýň.

26. Avšak na druhej strane je Najvyšší súd nútený v zmysle naplnenia účelu Občianskeho súdneho poriadku (§ 1 O.s.p.) konštatovať, že zákonodarca takúto právomoc (tzn. byť nápomocný pri vypracovaní podkladov rozhodnutia pre vedenie súdov) kolégiám krajských súdov výslovne nedal a ani rozšírený výklad jeho právomoci v zmysle § 17 ods. 4 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého vymedzil kolégia ako kolektívne orgány súdnej moci oprávnené rozhodovať o zjednotení judikatúry, resp. výbere postupov na ich zjednotenie alebo o prevencii vzniku rozdielnej judikatúry.

Dá sa polemizovať, či tzv. manažérsky prístup predsedu súdu, ktorý pri uplatňovaní svojej rozhodovacej právomoci pri správe a riadení súdu (§ 35 ods. 1 v spojení s § 33 ods. 2 zák. č. 757/2004 Z.z.) využíva rady, informácie alebo prípravné práce súdneho personálu, je správny. Avšak, ako v rozpore s hore uvedenými ustanoveniami čl. 141 ústavy, § 2 a § 30 zák. č. 385/2000 Z.z. sa nepochybne javí takáto spolupráca s vedením súdu; obdobne posudzuje konajúci súd predkladanie žiadostí sudcovej rade o zaujatie stanoviska pre vedenie súdu ako podkladu pre rozhodnutie (najmä v administratívnom spise priložená žiadosť predsedu Krajského súdu v Prešove na vyjadrenie sa k spôsobu a rozsahu náhrady škody v zmysle výpisu zo zápisnice 1SprO/464/2009 zo nasadnutia Sudcovej rady pri Krajskom súde v Prešove z 24.03.2009.

27. Navyše na tomto mieste je nutné zdôrazniť to, že žalobkyňa spolu s JUDr. Ľuboslavou Mruškovičovou konštatovali síce, že členky správneho kolégia sa zúčastnili na vypracovaní stanoviska a rozhodnutie, ktoré je predmetom tohto konania, ale JUDr. Ľuboslava Mruškovičová ďalej uviedla veľmi závažné tvrdenie s dopadom nielen na spochybnenie nezaujatosti ale aj nezávislosti sudcu, tzn. že vyjadrenie k žalobe (jediné vyjadrenie žalovaného k žalobe sa nachádza na č. l. 36) vypracovala predsedníčka správneho kolégia tunajšieho súdu.

Takéto konanie však sudcovi zákon neumožňuje, resp. ho výslovne zakazuje, lebo ide o konanie dôvodne spochybňujúce jeho nestrannosť, tzn. zaujatosť, ktorej by sa v rozpore so zákonnou požiadavkou následne dovoľával, čo sa v prejednávanej veci aj stalo.

Podľa § 30 ods. 2 písm. e) zák. č. 385/2000 Z.z. v záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovej funkcie je sudca povinný najmä dbať svojim správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná.

Uvedené dôvody viedli konajúci súd k zaslaniu rovnopisu rozhodnutia aj predsedníčke krajského súdu, ktorá je vo veci účastníkom konania.

28. Povinnosť preukázať okolnosti odôvodňujúce zaujatosť konajúceho sudcu na prejednaní a rozhodnutí mu pridelenej veci spočíva na tom, kto vzniesol námietku zaujatosti. Na základe uvedených skutočností potom základom na záver o nevyhnutnosti vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania veci je hodnoverná pochybnosť o jeho nezaujatosti. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že zákon zakladá inštitút vylúčenia sudcu na existencii určitého dôvodu vymedzeného takými konkrétnymi označeniami a zistenými skutočnosťami, vo svetle ktorých sa nezaujatosť sudcu javí ako pochybná. Ako už bolo naznačené, takýmto prístupom sa eliminuje subjektívny pohľad na vylúčenie sudcu; nakoľko na záver, že sudca je vylúčený, nemôžu postačovať pocity účastníka o tom, že možno mať pochybnosti o nezaujatosti sudcu, ale musí byť zistený dôvod, z ktorého vyplýva, že možno pochybovať o sudcovej nezaujatosti.

29. Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil okolnosť, ktorá je z hľadiska § 15a ods. 1 v spoj. s § 14 ods. 1 O.s.p. relevantná, a vo vyjadrení dotknutých sudkýň táto skutočnosť nebola vyvrátená, Najvyšší súd vyhovel vznesenej námietke zaujatosti a rozhodol podľa ustanovenia § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. tak, že označení sudcovia Krajského súdu v Nitre sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania

predmetnej veci.

30. Z uvedených dôvodov Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).